
Περιεχόμενα

Πρόλογος	15
----------------	----

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

Προσέγγιση στην Έννοια της Λογιστικής και της Επιχείρησης

Κεφ. 1ο Λογιστική: Η Γλώσσα των Επιχειρήσεων 19

1.1. Σκοπός και διακρίσεις της λογιστικής	20
Διακρίσεις της λογιστικής	22
Λογιστικές μέθοδοι	23
Λογιστικά συστήματα	23
1.2. Ιστορική και νομοθετική εξέλιξη της λογιστικής	24
1.3. Λογιστικά βιβλία και στοιχεία	25
1.4. Ένταξη των επιτηδευμάτων σε κατηγορίες τήρησης βιβλίων	28
1.5. Θεώρηση βιβλίων και στοιχείων	28
1.6. Η χρήση των Η/Υ στα λογιστικά συστήματα	29
1.7. Λογιστικά πρότυπα στην Ελλάδα	30
Λογιστικοί χειρισμοί	30
Βασικές παραδοχές	32
Λογιστικές αρχές	32

Κεφ. 2ο Εισαγωγή στην Επιχειρησιακή Δραστηριότητα και Σύντομη περιγραφή των Οικονομικών Καταστάσεων 33

2.1. Μορφές επιχειρήσεων	33
2.2. Σκοποί και στρατηγικές της επιχείρησης	35
2.3. Χρηματοδότηση της επιχείρησης	36
Ιδιοκτήτες	37

Πιστωτές	37
2.4. Επένδυση των κεφαλαίων	38
2.5. Λειτουργίες της επιχείρησης	38
2.6. Βασικές οικονομικές καταστάσεις	39
Ισολογισμός	41
Κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης.	44
Σχέση κατάστασης αποτελεσμάτων χρήσης και ισολογισμού.	47
Ο πίνακας διάθεσης των αποτελεσμάτων	47
Ο λογαριασμός εκμετάλλευσης.	47
Το προσάρτημα του ισολογισμού και των αποτελεσμάτων χρήσης.	49
Κατάσταση ταμειακής ροής (Cash flow).	49
Σύνδεση της κατάστασης ταμειακής ροής με τον ισολογισμό και την κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης.	50
2.7. Χρήση των λογιστικών στοιχείων από τρίτους	52
Άσκηση λυμένη	53
Ερωτήσεις	55
Άσκήσεις προς λύση.	56

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Η Λογιστική και οι Τεχνικές της

Κεφ. 3ο Ισολογισμός: Μεταβολές της Χρηματοοικονομικής Κατάστασης της Επιχείρησης 33

3.1. Ισολογισμός	65
3.2. Απογραφή	67
3.3. Ανάλυση στοιχείων του ισολογισμού.	68
Ανάλυση ενεργητικού.	68
Ομαδοποίηση στοιχείων του ενεργητικού	69
Ανάλυση των υποχρεώσεων	71
Ομαδοποίηση των υποχρεώσεων	72
Ανάλυση των ιδίων κεφαλαίων	73
Ατομικές απολήψεις	74
3.4. Σημασία του ενεργητικού των επιχειρήσεων για τους τρίτους.	74
3.5. Περιουσιακά στοιχεία που περιλαμβάνονται στο ενεργητικό και το παθητικό.	75
3.6. Λογιστική ισότητα	76

3.7.	Διαδοχικοί ισολογισμοί	77
	Αγορά περιουσιακού στοιχείου με μετρητά	77
	Αγορά ενός περιουσιακού στοιχείου με πίστωση	78
	Πώληση ενός περιουσιακού στοιχείου	78
	Αγορά ενός στοιχείου του ενεργητικού με πίστωση	79
	Είσπραξη μιας απαίτησης	80
	Πληρωμή μιας υποχρέωσης	80
3.8.	Επίδραση των συναλλαγών πάνω στη λογιστική ισότητα	81
3.9.	Διαχειριστική περίοδος	83
3.10.	Αποτίμηση στοιχείων του ισολογισμού	83
	<i>Άσκηση λυμένη</i>	85
	<i>Ερωτήσεις</i>	87
	<i>Ασκήσεις προς λύση</i>	87

Κεφ. 4ο Καταχώρηση των Μεταβολών της Χρηματοοικονομικής Κατάστασης των Επιχειρήσεων 93

4.1.	Οι λογαριασμοί	93
	Έννοια	93
	Χρέωση - Πίστωση - Υπόλοιπο	94
4.2.	Αρχές τήρησης των λογαριασμών	96
4.3.	Διπλογραφική μέθοδος	98
	Διπλογραφική (ή διγραφική)	98
	Καταχωρήσεις συναλλαγών στους λογαριασμούς:	
	Ένα παράδειγμα	99
4.4.	Πλεονεκτήματα εφαρμογής της διπλογραφικής μεθόδου	102
4.5.	Το ημερολόγιο	103
	Συγκεντρωτικό ημερολόγιο: Ένα παράδειγμα	103
4.6.	Καθολικό	107
	Η καταχώρηση στους λογαριασμούς	108
4.7.	Το ισοζύγιο	110
	Ανισόητες συνόλων στα ισοζύγια	112
4.8.	Ο λογιστικός κύκλος: μια εισαγωγή	113
	Χειρόγραφη και μηχανογραφημένη λογιστική: Μια σύγκριση	114
4.9.	Διάκριση των λογαριασμών	118
	Κατηγορίες λογαριασμών	118
4.10.	Κωδική αρίθμηση των λογαριασμών και Ε.Γ.Λ.Σ.	124
	<i>Άσκηση λυμένη</i>	126
	<i>Ερωτήσεις</i>	129
	<i>Ασκήσεις προς λύση</i>	130

Κεφ. 5ο Κατάσταση Αποτελεσμάτων Χρήσης: Εξαγωγή Αποτελεσμάτων

139

5.1.	Κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης	139
5.2.	Έσοδα	141
5.3.	Έξοδα	143
5.4.	Το αποτέλεσμα εκμετάλλευσης	145
	Προσδιορισμός κόστους διοίκησης και διάθεσης	148
	Έκτακτα αποτελέσματα	150
	Συντελεστής καθαρού κέρδους	150
5.5.	Οι λογαριασμοί εσόδων - εξόδων και η λειτουργία τους	150
	Κανόνες χρεοπίστωσης των εσόδων - εξόδων	151
	Συναλλαγές που επηρεάζουν δύο ή περισσότερες διαχειριστικές περιόδους	151
	Εισφορές και απολήψεις του επιχειρηματία	151
	Καταχώρηση εσόδων και εξόδων: Ένα παράδειγμα	152
	Το καθολικό	155
	Το ισοζύγιο	157
5.6.	Εγγραφές προσαρμογής: Το επόμενο βήμα στο λογιστικό κύκλο	158
	Αποσβέσεις	159
	Κτίρια - Εγκαταστάσεις κτιρίων	159
	Αποσβεσμένα κτίρια - Εγκαταστάσεις κτιρίων	160
	Έπιπλα	161
	Το ισοζύγιο μετά τις εγγραφές προσαρμογής	161
5.7.	Σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων	162
	Κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης	163
	Κατάσταση κεφαλαίων	163
	Ο ισολογισμός	165
	Σχέση μεταξύ των οικονομικών καταστάσεων	165
5.8.	Κλείσιμο των λογαριασμών	165
	Αποτελεσματικοί λογαριασμοί	166
	Εγγραφές κλεισίματος των λογαριασμών εσόδων	166
	Εγγραφές κλεισίματος των λογαριασμών εξόδων	167
	Κλείσιμο του λογαριασμού αποτελέσματα χρήσης	168
	Κλείσιμο του ατομικού λογαριασμού του επιχειρηματία	169
	Η διαδικασία του κλεισίματος συνοπτικά	170
	Το ισοζύγιο μετά το κλείσιμο των λογαριασμών	171
5.9.	Αλληλουχία των διαδικασιών του λογιστικού κύκλου	172
	Λογιστικές διαδικασίες σε ένα μηχανογραφικό σύστημα	173

<i>Άσκηση λυμένη</i>	173
<i>Ερωτήσεις</i>	176
<i>Ασκήσεις προς λύση</i>	177

Κεφ. 6ο Ολοκλήρωση ενός Λογιστικού Κύκλου 185

6.1. Τακτοποιήσεις τέλους διαχειριστικής περιόδου	185
Συναλλαγές που αφορούν περισσότερες από μια διαχειριστικές περιόδους.	185
6.2. Εγγραφές προσαρμογής: Μια λεπτομερής εξέταση	187
Είδη των εγγραφών προσαρμογής	187
6.3. Κατανομή καταχωρημένων εξόδων	188
Προπληρωμένα έξοδα.	188
Αποσβέσεις κτιρίων	190
Αποσβέσεις επίπλων.	191
6.4. Κατανομή καταχωρημένων εσόδων	192
6.5. Εγγραφές καταχώρησης εξόδων που δεν έχουν καταχωρηθεί	193
Τόκοι πληρωτέοι.	194
Αμοιβές προσωπικού πληρωτέες	195
6.6. Εγγραφές καταχώρησης εσόδων που δεν έχουν καταχωρηθεί.	196
6.7. Το φύλλο λογιστικής εργασίας	198
Προετοιμασία του φύλλου λογιστικής εργασίας	198
Απεικόνιση της διαδικασίας	198
6.8. Χρήσεις του φύλλου λογιστικής εργασίας.	205
Σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων	205
Εγγραφές προσαρμογής στα λογιστικά βιβλία	207
Εγγραφές κλεισίματος	208
Μηνιαίες οικονομικές καταστάσεις χωρίς κλείσιμο των λογαριασμών	209
<i>Άσκηση λυμένη</i>	210
<i>Ερωτήσεις</i>	213
<i>Ασκήσεις προς λύση</i>	213

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ

Ειδικά Λογιστικά Θέματα

Κεφ. 7ο Στοιχεία Λογιστικής για Εμπορικές Δραστηριότητες 225

7.1. Οι εμπορικές επιχειρήσεις	225
Ο "λειτουργικός κύκλος" μιας εμπορικής επιχείρησης	225
7.2. Κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης μιας εμπορικής επιχείρησης	226
7.3. Λογιστικές πληροφορίες που χρειάζεται μια εμπορική επιχείρηση	227
Λογαριασμοί γενικού καθολικού	227
Αναλυτικά καθολικά	228
Αναλυτικά καθολικά χρήσιμα στις εμπορικές συναλλαγές	228
Καταχώρηση στους λογαριασμούς των αναλυτικών καθολικών	229
Συμφωνία των αναλυτικών καθολικών και των λογαριασμών του γενικού καθολικού	229
Αναλυτικά καθολικά και μηχανογραφημένα συστήματα	229
7.5. Παρακολούθηση των αποθεμάτων	230
Σύστημα διαρκούς απογραφής	230
Πραγματική απογραφή	234
Εγγραφές κλεισίματος στο σύστημα διαρκούς απογραφής	235
Σύστημα περιοδικής απογραφής	235
Σύγκριση συστημάτων διαρκούς και περιοδικής απογραφής	236
7.6. Αποτίμηση αποθεμάτων απογραφής	237
Τιμές αποτίμησης των αποθεμάτων	238
Μέθοδοι αποτίμησης των αποθεμάτων	239
7.7. Παρακολούθηση της κίνησης των εμπορευμάτων στη χώρα μας	241
Τρόπος τήρησης του λογαριασμού "20 ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΑ"	241
Λογιστικές εγγραφές επί αγορών εμπορευμάτων	242
Παρακολούθηση των πωλήσεων	245
Λογιστικές εγγραφές επί πωλήσεων εμπορευμάτων	246
7.8. Εξαγωγή των αποτελεσμάτων μέσω του λογαριασμού γενικής εκμετάλλευσης	249
Η έννοια του μικτού κέρδους εκμετάλλευσης και του καθαρού κέρδους	250
Άσκηση λυμένη	254
Ερωτήσεις	257
Ασκήσεις προς λύση	258

Κεφ. 8ο Ταξινομημένες Οικονομικές Καταστάσεις – Αριθμοδείκτες

263

8.1.	Ταξινομημένος ισολογισμός	263
8.2.	Εκτίμηση της φερεγγυότητας με βάση τα στοιχεία του ισολογισμού	265
	Κυκλοφορούν ενεργητικό	265
	Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	265
8.3.	Αριθμοδείκτες κυκλοφοριακής ρευστότητας	266
	Αξιολόγηση του δείκτη κυκλοφοριακής ρευστότητας	266
	Πρότυπα σύγκρισης	266
	Χρήσεις και περιορισμοί της ανάλυσης με αριθμοδείκτες	267
	Κεφάλαιο κίνησης	267
8.4.	Κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης με ενδιάμεσα αποτελέσματα	268
8.5.	Άλλοι βασικοί αριθμοδείκτες	271
	Αριθμοδείκτες αποδοτικότητας	272
	Αριθμοδείκτες βραχυπρόθεσμης ρευστότητας	273
	Αριθμοδείκτες μακροπρόθεσμης ρευστότητας	274
	Άσκηση λυμένη	279
	Ερωτήσεις	281
	Ασκήσεις προς λύση	282

Κεφ. 9ο Λογιστικά Συστήματα

290

9.1.	Οι ανάγκες της επιχείρησης για πληροφόρηση	290
	Βασικές λειτουργίες ενός λογιστικού συστήματος	291
	Σχεδιασμός λογιστικών συστημάτων	292
9.2.	Καταγραφή των συναλλαγών: Ανάγκη για αναλυτικά ημερολόγια	292
	Χαρακτηριστικά του συγκεντρωτικού ημερολογίου	292
	Αναλυτικά ημερολόγια	292
	Η φορολογική ταμειακή μηχανή	292
	Τερματικά στα σημεία πώλησης, <i>Point-of-Sale terminals</i> : Ένα αποτελεσματικότερο αναλυτικό ημερολόγιο	293
	Συστήματα άμεσης σύνδεσης και ενημέρωσης, On-line, Real time Systems (OLRT)	293
	Καταχώρηση προϋπολογιστικών ποσών	294
9.3.	Ταξινόμηση και αποθήκευση των στοιχείων στο λογιστικό σύστημα: Καθολικό	294

Λογαριασμοί καθολικών	294
9.4. Αποθήκευση και ταξινόμηση των στοιχείων στο λογιστικό σύστημα: Βάσεις δεδομένων	295
Βάση δεδομένων	295
Πεδία δεδομένων	296
Καταχώρηση των ταξινομημένων κωδικών	297
Χρήση των κωδικοποιημένων στοιχείων	298
9.5. Σύγκριση των καθολικών και των βάσεων δεδομένων	299
9.6. Εσωτερικός έλεγχος	299
Σχέση μεταξύ του λογιστικού συστήματος και της κατεύθυνσης του εσωτερικού ελέγχου	299
Πώς επιτυγχάνεται ένας ισχυρός εσωτερικός έλεγχος	300
9.7. Ο ρόλος των λογιστικών στοιχείων	302
9.8. Εσωτερικός έλεγχος στα μηχανογραφημένα συστήματα	303
9.9. Συνήθειες απάτες και πρόληψή τους	303
<i>Ερωτήσεις</i>	305

Κεφ. 10ο Λογιστική Υποκαταστημάτων 308

Έννοια υποκαταστήματος	308
10.1. Τηρούμενα βιβλία και στοιχεία στο υποκατάστημα	308
Πότε δεν υποχρεούνται σε τήρηση βιβλίων το υποκατάστημα	309
Έγκριση για μη τήρηση βιβλίων υποκαταστήματος	309
10.2. Εφαρμογή του Γ.Λ.Σ. στα υποκαταστήματα	310
10.3. Παραδείγματα λογιστικής υποκαταστήματος	310

Κεφ. 11ο Στοιχεία Αναλυτικής Λογιστικής 317

Έννοια και περιεχόμενο της αναλυτικής λογιστικής της εκμεταλλεύσεως	317
Ειδικότεροι σκοποί της αναλυτικής λογιστικής	318
Η σχέση της αναλυτικής λογιστικής της εκμεταλλεύσεως με τη διοικητική λογιστική	318
Συστήματα λειτουργίας της αναλυτικής λογιστικής	319

Κεφ. 12ο Αμοιβές Προσωπικού 321

12.1. Υπολογισμός αμοιβών προσωπικού	321
--	-----

Κεφ. 13ο Περὶ Φόρου Προστιθεμένης Αξίας 328

13.1. Πὼς λειτουργεῖ ο Φ.Π.Α.	328
13.2. Ὑποκείμενο και αντικείμενο Φ.Π.Α.	332
13.3. Παρακράτηση Φ.Π.Α.	334
13.4. Καταχώρηση Φ.Π.Α. στα λογιστικά βιβλία	336
13.5. Ἐκπτώση Φ.Π.Α.	337
13.6. Καταβολή του Φ.Π.Α.	339

Κεφ. 14ο Μια Γενική Προσέγγιση των Εταιριῶν 342

14.1. Ομόρρυθμη Εταιρία (Ο.Ε.)	344
Ἐννοια της ομόρρυθμης εταιρίας	344
Σύσταση της ομόρρυθμης εταιρίας.	345
Επιπρόσθετες εισφορές.	348
Απολήψεις ἔναντι κερδῶν.	348
Δάνεια ἢ καταθέσεις εταιρῶν προς την εταιρία	349
Διαχείριση της ομόρρυθμης εταιρίας.	349
Διανομή των κερδῶν (ζημιῶν) της ομόρρυθμης εταιρίας.	349
Φορολογία κερδῶν ομορρυθμῶν εταιριῶν	349
Εἴσοδος νέου εταιροῦ σε μια ομόρρυθμη εταιρία.	350
Λύση και εκκαθάριση μιας ομόρρυθμης εταιρίας	351
14.2. Ετερόρρυθμη Εταιρία (Ε.Ε.)	352
14.3. Αφανής ἢ συμμετοχική εταιρία	352
14.4. Εταιρίες Περιορισμένης Ευθύνης (Ε.Π.Ε.)	353
Εταιρικό κεφάλαιο	353
Σύσταση εταιρίας περιορισμένης ευθύνης	354
Διαχείριση και εκπροσώπηση της εταιρίας περιορισμένης ευθύνης	355
Απογραφή	355
Ετήσιες οικονομικές καταστάσεις	355
Κέρδη - Αποθεματικό κεφάλαιο	355
Λύση εταιρίας περιορισμένης ευθύνης.	355
Εκκαθάριση εταιρίας περιορισμένης ευθύνης	356
Φορολογία της εταιρίας περιορισμένης ευθύνης	356
14.5. Ανώνυμες εταιρίες.	357
Επιχείρηση	357
Επιχείρηση και εκμετάλλευση	357
Συσσώρευση κεφαλαίων	358
Πολυεθνική εταιρία	358
Χαρακτηριστικά της ανώνυμης εταιρίας	358

Πλεονεκτήματα της ανώνυμης εταιρίας	360
Ίδρυση της ανώνυμης εταιρίας	361
Επωνυμία ανώνυμης εταιρίας	361
Σκοπός της ανώνυμης εταιρίας	361
Εμπορική ιδιότητα εταιρίας και μετόχων	361
Διάρκεια της ανώνυμης εταιρίας	361
Βιβλία της ανώνυμης εταιρίας	362
Μετοχικό κεφάλαιο ανώνυμης εταιρίας	362
Μετοχές	362
Οι τιμές των μετοχών	364
Κατηγορίες μετοχών	364
Ίδρυτικοί τίτλοι	365
Εισφορές των μετόχων της ανώνυμης εταιρίας	366
Λογιστικές εγγραφές σύστασης	367
Έκδοση μετοχών πάνω από το άρτιο	368
Δαπάνες ίδρυσης και πρώτης εγκατάστασης	369
Τα όργανα της ανώνυμης εταιρίας	369
Ισολογισμός της ανώνυμης εταιρίας	370
Ο λογαριασμός αποτελέσματα χρήσης	373
Οι ετήσιες οικονομικές καταστάσεις της ανώνυμης εταιρίας	374
Η διάθεση των καθαρών κερδών της ανώνυμης εταιρίας	376
Μετατροπή ανώνυμης εταιρίας	376
Λύση – Εκκαθάριση ανώνυμης εταιρίας	377
14.6. Κοινοπραξίες	378
14.7. Ιδιότυπες Μεταφορικές Εταιρίες (I.M.E.)	378
14.8. Δικηγορικές και συμβολαιογραφικές εταιρίες	379
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ	381
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	413